

Politisk aftale om

Klimaalliancen

Klimakrisen er en af de største og mest komplekse udfordringer, vi som samfund står over for, og behovet for klimahandling er akut. Både når det handler om at sikre lokalområder, landskaber, regioner og byer mod konsekvenserne af klimaforandringerne, og når der skal tages fat om problemernes rod, og CO₂-udledningen skal nedbringes.

Kompleksiteten i klimaudfordringerne kalder på flere løsninger og gør det ikke muligt for én aktør alene at sikre den nødvendige omstilling. Derfor er behovet for samarbejde og forankring på tværs af den offentlige sektor og med borgerne, civilsamfundet og det private erhvervsliv større end nogensinde.

KL, regionerne og Realdania har med DK2020-partnerskabet inviteret alle landets kommuner til at følge i fodsporene på de mest klimaambitiøse byer i verden og blive en del af en gruppe af internationale klimafrontløbere. Partnerskabet har været en stor succes, og i alt 95 kommuner har tilsluttet sig arbejdet med klimahandlingsplaner. Partnerskabet ophører med udgangen af 2023, hvor de deltagende kommuner forventes at stå med en godkendt og politisk forankret DK2020-klimahandlingsplan. Kommunernes skal dermed i næste fase omsætte klimaplaner til klimahandlinger.

Klimaalliancen: Et fælles, visionært fundament for klimahandling

Realdania, KL og regionerne deler ambitionen om at fortsætte samarbejdet og går med en femårig partnerskabsaftale under navnet 'Klimaalliancen' sammen om at skabe en fælles ramme for kommunernes klimaomstilling til den højeste internationale standard og for det regionale klimaarbejde, som blandt andet bidrager til at fremme tværgående klimainitiativer.

Analysen af de færdige klimahandlingsplaner viser, at kommunerne ikke blot er ambitiøse, men at de faktisk overopfylder det nationale 70-procentsmål. Derfor er det afgørende at fortsætte samarbejdet samt fortsat at sikre et højt fagligt niveau, hvorfor CONCITO og C40 fortsat vil være vidensparter i Klimaalliancen.

Parterne har gennem DK2020 opbygget kompetencer og kapacitet i de fem geografiske organiseringer. Med Klimaalliancen ser parterne frem til at fortsætte samarbejdet om den stærke decentrale organisering, drevet af KKR og regionsrådene.

Formålet med Klimaalliancen er i fællesskab at koordinere klimaindsatser og udvikle strategiske og tværgående initiativer og klimaudviklingsspor, der tager afsæt i kommunernes DK2020-klimahandlingsplaner og regionernes klimaarbejde, samt de udfordringer kommunerne og regionerne møder i klimaarbejdet. Gennem det kommunale-regionale samarbejde kan udviklingen og implementeringen effektiviseres og koordineres til gavn for både den enkelte kommune, samfundet og klimaet.

Det er parternes hensigt, at Klimaalliancen skal bidrage med viden og erfaringer til og mellem alle kommuner, regioner og andre klimaaktører i Danmark, så Danmark lever op til Parisaftalens mål og samtidig indfrier eller overopfylder de nationale reduktionsmål og tilpasser sig konsekvenserne af klimaforandringerne. Derfor er den brede tilslutning til klimasamarbejdet i Danmark vigtig og til stor inspiration internationalt.

Parterne ønsker, at Klimaalliancen skal danne rammen om et udviklingsrum for kommunernes og regionernes klimaarbejde. Med Klimaalliancen vil parterne konkret igangsætte en række klimaudviklingsspor, etablere et implementeringsrammeverk og understøtte kommunernes revision og realisering af klimahandlingsplanerne.

Med klimaudviklingssporene vil partnerskabet tilføre ressourcer og viden til at løse de konkrete udfordringer, som kommuner og regioner står over for i deres klimaarbejde. Klimaudviklingssporene kan igangsættes på baggrund af behov og udfordringer identificeret i den decentrale struktur, eksempelvis inden for de områder, hvor kommunerne har vanskeligt ved at realisere planerne eller at komme helt i mål. De målrettede klimaudviklingsspor skal bidrage til at løse problemet, og viden og løsninger skal tilgå og være tilgængelig for alle kommuner og regioner.

Partnerskabet vil med Klimaalliancen etablere et værktøj for implementering, der skal levere vidensbaseret beslutningsstøtte og vejledning til kommuner, regioner og partnerskabets aktører. Dette vil bl.a. omfatte implementeringsstøtte i hele geografien, etablering af et fælles monitoreringssystem og en årlig statusrapport, som dokumenterer effekterne af de kommunale og regionale klimaindsatser. Monitoreringssystemet udvikles i partnerskabet og baseres i videst muligt omfang på de systemer og rapporteringer, kommunerne allerede har etableret.

Klimahandlingsplanerne skal ud fra C40's Climate Action Planning Framework evalueres og revideres mindst hvert femte år. Som en del af Klimaalliancen etableres således også en vejledning og procedure for revision af kommunernes klimahandlingsplaner samt udvikling og godkendelse af kriterier for recertificering af klimahandlingsplanerne. Klimaalliancen vil desuden yde vejledning, sparring og støtte til de kommuner, der ønsker at udarbejde en klimahandlingsplan, og som endnu ikke har en.

Partnerskabet bag Klimaalliancen arbejder desuden for at:

- samarbejde med regeringen om kommunernes og regionernes indsats i omstillingen, og at regeringen proaktivt medvirker til at fjerne barriererne for den lokale og regionale klimaomstilling
- sikre fortsat udvikling i adgangen til data, metoder og ny viden,
- opbygge kompetencer og viden om inspirerende og fremtidig handling inden for klimaarbejdet ved at tilbyde sparring, understøttelse og netværk på tværs.
- opsamle viden systematisk og løbende udarbejde analyser og rapporter, der kan understøtte videndeling, skalering og acceleration i klimaarbejdet,
- skabe synergier og samarbejder internationalt, der kan sikre viden og læring både til og fra de danske kommuner/regioner og internationalt,
- afsøge og indgå i dialog med andre mulige partnere, herunder andre fonde, om yderligere finansiering til klimaudviklingsspor, herunder understøtte hjemtagning af EU-midler.

Klimaalliancen træder i kraft den 1. april 2023 og løber frem til den 31. december 2027.

Underskrevet af parterne:

Frank Schmidt-Hansen
Formand for Kommunernes Klimahandlingsudvalg i KL
og borgmester i Vejen Kommune

Anders Kühnau
Regionsrådsformand
Region Midtjylland

Mads Duedahl
Regionsrådsformand
Region Nordjylland

Bo Libergren
Regionsrådsformand
Region Syddanmark

Lars Gaardhøj
Regionsrådsformand
Region Hovedstaden

Heino Knudsen
Regionsrådsformand
Region Sjælland